

dat Benigni in zijn Nederlandse 'collega' geen volledig vertrouwen moet hebben gesteld; ze komen verderop in deze inleiding nog ter sprake. Alvorens nader in te gaan op de figuur van Thompson, dient eerst de verbindende schakel tussen alle hierna afgedrukte stukken nader geïntroduceerd.

De Nederlandse curiekardinaal Willem Marinus van Rossum (1854-1932),²⁶ lid van de congregatie der Redemptoristen, werd te Zwolle geboren en volgde aanvankelijk het klein seminarie te Culemborg. Hij trad echter in 1873 in bij de congregatie der Redemptoristen en voltooide zijn priesteropleiding te Wittem, waar hij in 1879 tot priester werd gewijd. In de jaren 1880-1893 doceerde hij achtereenvolgens te Roermond en Wittem, waarna hij rector werd van het grote klooster te Wittem. In 1895 plaatste men hem vrij plotseling over naar het generalaat te Rome. De bedoeling was dat hij zou gaan doceren aan een nog op te richten hoger theologisch instituut van de congregatie, maar dat kwam er niet. Eind 1896 werd hij benoemd tot consultor (adviseur) van het Heilig Officie, een functie die binnen de Romeinse curie hoog in aanzien stond. Deze benoeming maakte al duidelijk dat de Nederlandse pater zich in Rome naam had weten te verwerven, een indruk die werd versterkt, toen hij in 1904 lid werd van de commissie voor de codificatie van het kerkelijk recht en in 1909 promotor van de pauselijke missiewerken. In 1911 verheef Pius X hem tot kardinaal. Hij werd onder meer lid van het Heilig Officie en van de congregatie 'De Propaganda Fide'. In het volgende jaar werd hij (waarschijnlijk mede om zijn goede kennis van het Duits) als pauselijk legaat afgevaardigd naar het Eucharistisch wereldcongres te Wenen. Sinds 1914 was hij voorzitter van de pauselijke Bijbelcommissie, wat hij tot zijn dood bleef. Tijdens het conclaaf van 1914 gold hij als de meest vooraanstaande buitenlandse *papabile* (wat op zichzelf overigens weinig zegt, gezien de geringe kansen op een dergelijke keuze).²⁷ Onder paus Benedictus XV (1914-1922) was hij aanvankelijk kennelijk niet echt in tel; dat zou men kunnen afleiden uit zijn benoeming tot groot-penitencier (1915), een post die wel een hoge protocollaire plaats had, maar weinig effectieve invloed bood. Na enkele jaren moet dat zijn veranderd, want

26. Zie voor hem: *Biografisch Woordenboek van Nederland*, II, 474-475; J.M. Drehmanns, *Kardinaal van Rossum: korte levensschets* (Roermond, 1935); M. Mulders C.s.s.R., 'Bij het eeuwfeest van de geboorte van Wilhelmus Marinus kardinaal van Rossum' in *Het Missiewerk* 33(1954) 129-140; een opgave van de overige literatuur bij M. De Meulemeester, *Bibliographie générale des Ecrivains Rédemptoristes*, II (Leuven, 1935), 444-446 en III (Den Haag, 1939), 402-403.

27. De Oostenrijkse kardinaal Piffl meende ten tijde van het conclaaf dat hij 'een magnifieke paus zou zijn' (Poulat, *Intégrisme*, 414).